

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАННЯ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Гетьман О.О., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Вища освіта в Україні, як і в усьому світі, переживає етап великих змін, зумовлених соціально-економічними та технологічними трансформаціями. Практична підготовка як невід'ємна частина навчального процесу також зазнає значних змін. Вона перестає бути просто перевіркою теоретичних знань студентів, а стає важливим елементом розвитку професійної компетентності, м'яких навичок та здатності адаптуватися до вимог сучасного ринку праці.

Однією з основних тенденцій розвитку практики у вищій освіті є наближення навчального процесу до реальної ситуації професійної діяльності. Враховуючи необхідність адаптації студентів до швидкозмінного світу, акцент на практичну підготовку допомагає забезпечити необхідний рівень компетентності, який вимагають роботодавці. Наприклад, багато університетів сьогодні активно співпрацюють з компаніями, організаціями та державними установами, щоб дати можливість студентам проходити стажування безпосередньо в місцях їхньої майбутньої професійної діяльності. Зокрема, навчання в такому середовищі сприяє розвитку адаптивності, аналітичних та комунікативних навичок, які є важливими в будь-якій професії. Крім того, стажування стає важливою складовою профорієнтації та допомагає студентам ще під час навчання визначитися з напрямком майбутньої професійної діяльності.

Ще одним важливим аспектом є включення сучасних технологій у

процес практичної підготовки. Оскільки сучасний ринок праці вимагає високого рівня компетентності в цифрових інструментах і технологіях, університет повинен забезпечувати студентів відповідними знаннями та навичками. Це вимагає створення нових форм навчання, таких як віртуальне та симуляційне навчання, де студенти можуть вивчати та застосовувати нові технології безпосередньо в процесі навчання. При цьому, здобувачі вищої освіти починають активно впроваджувати онлайн-платформи для стажування, що дозволяє їм працювати над проектами та завданнями з представниками реальних компаній та міжнародних організацій [1].

Тенденція до інтеграції знань і практичних навичок з різних дисциплін також є особливістю сучасної практики вищої освіти. Перспективним для університету, на мій погляд, є міждисциплінарні програми, які дозволяють студентам поєднувати теоретичні знання з практичними навичками з різних дисциплін. Це сприяє розвитку критичного мислення, креативності та здатності вирішувати комплексні проблеми.

Для здобувачів вищої освіти, які вивчають економічні науки, практичне навчання передбачає роботу над різними командними проектами, що вимагає не лише професійних навичок, а й уміння працювати в міждисциплінарному середовищі. Водночас такі програми допомагають розвивати навички міжособистісного спілкування та ефективної комунікації.

Сучасний світ динамічний і непередбачуваний, тому гнучкість навчальної програми та адаптація прикладної програми стали важливим аспектом вищої освіти. Інтенсивні зміни на ринку праці та розвиток нової професії потребують швидкого реагування з боку університету. Професійні стандарти змінюються, тому заклади вищої освіти повинні бути готові швидко адаптувати свої програми.

Добре, що університет дозволяє студентам обирати власну сферу практики або працювати над індивідуальними проектами. Це створює умови для розробки більш гнучкого підходу до навчання, який дозволяє зосередитися на власних інтересах та потребах ринку праці.

Ще однією важливою тенденцією, на мій погляд, є зростання уваги до соціальної відповідальності та сталого розвитку. Все більше приділяється уваги екологічним, соціальним та етичним питанням як частині бізнес-практики, так як здобувачі повинні не лише демонструвати професіоналізм, але й розуміти важливість етичної та соціальної відповідальності у своїй майбутній кар'єрі.

Отже, сучасна практика у вищій освіті – це не просто виконання завдань, а складний і багатогранний процес, що поєднує професійну підготовку, технологічні інновації, соціальну відповідальність і гнучкість навчальних планів. Тенденції, що спостерігаються сьогодні, дозволяють здобувачам вищої освіти бути краще підготовленими до викликів сучасного світу і мають можливість позитивно впливати на своє професійне майбутнє. Тому вища освіта має бути не лише засобом здобуття знань, але й платформою для розвитку навичок критичного мислення, адаптивності та креативності як основи успішної кар'єри в мінливому світі.

Література:

1. Гетьман О. О., Сільченко К. О. Формування дуальної освіти: структурні зміни та індивідуалізація процесу навчання. *Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір*: матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції, м. Харків, 23 бер. 2023 р. Харків : ФОП Панов А. М., 2023. С. 184-187.